

ingediend op **1667** (2022-2023) – Nr. 7
1 juni 2023 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Chris Steenwegen, Mieke Schauvliege
en Steven Coenegrachts

over het ontwerp van decreet

houdende de Vlaamse Parken
en algemene landschapszorg

Documenten in het dossier:

- 1667** (2022-2023) –
- Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
 - Nr. 3 en 4: Amendementen
 - Nr. 5: Verslag van de hoorzitting
 - Nr. 6: In eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Jeroen Tiebout, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Stijn De Roo, Tinne Rombouts;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Staf Aerts, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Chris Steenwegen;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Algemene toelichting	4
1.2. Artikelsgewijze toelichting	5
2. Bespreking van 2 mei 2023	8
2.1. Tussenkomst van Tinne Rombouts	8
2.2. Tussenkomst van Mieke Schauvliege	8
2.3. Tussenkomst van Inez De Coninck	9
2.4. Tussenkomst van Leo Pieters	10
2.5. Tussenkomst over een hoorzitting.	10
2.6. Tussenkomst van minister Zuhal Demir	11
3. Voortzetting van de bespreking op 30 mei 2023	12
3.1. Tussenkomst van Mieke Schauvliege	12
3.2. Tussenkomst van Wilfried Vandaele	13
3.3. Tussenkomst van Steven Coenegrachts	13
3.4. Tussenkomst van Johan Danen	14
3.5. Tussenkomst van Steven Coenegrachts	14
3.6. Tussenkomst van Leo Pieters	14
3.7. Tussenkomst van Wilfried Vandaele over de amendementen van de meerderheid	14
3.8. Tussenkomst van Bruno Tobback	17
3.9. Tussenkomst van Mieke Schauvliege	17
3.10. Tussenkomst van Steven Coenegrachts	17
3.11. Tussenkomst van Tinne Rombouts	18
3.12. Tussenkomst van Leo Pieters	21
3.13. Tussenkomst van Stijn De Roo	22
3.14. Correctie	23
3.15. Tussenkomst van Mieke Schauvliege	23
3.16. Repliek van Tinne Rombouts	23
3.17. Tweede lezing	24
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming in eerste lezing	24
5. Tweede lezing op woensdag 31 mei 2023.	24
Gebruikte afkortingen	26
Tekst aangenomen door de commissie	27
Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1667/1). Op dinsdag 2 mei werd het ontwerp van decreet toegelicht door minister Zuhal Demir. De presentatie die zij gebruikte voor haar toelichting is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaams-parlement.be. Meteen na de toelichting werd een hoorzitting (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1667/5) gevraagd over dit ontwerp van decreet. Deze hoorzitting vond plaats op dinsdag 16 mei 2023. Op dinsdag 30 mei werd de bespreking van het ontwerp van decreet voortgezet. Op woensdag 31 mei vond de tweede lezing plaats.

1. Toelichting

1.1. Algemene toelichting

Minister *Zuhal Demir* is tevreden dat ze een ontwerp van decreet houdende Vlaamse Parken en algemene landschapszorg kan voorstellen aan de commissie. Er zijn wel nog een aantal technische amendementen in voorbereiding, die pas in een volgende vergadering aan bod zullen komen.

Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet in de basis voor een Vlaams Parken-beleid en een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet.

Met deze decretale basis en de bijhorende beslissing wil de Vlaamse Regering een robuuste juridische basis creëren voor de erkenning van vier Nationale Parken Vlaanderen en drie Landschapsparken in Vlaanderen tijdens de huidige zittingsperiode.

Het ontwerp van decreet voorziet in de basis voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Als herkenbare exponent van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken, zoals voorzien in het regeerakkoord. De Vlaamse Parken bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Ook wordt voor deze statuten in een beheersstructuur voorzien en wordt de basis gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren.

Daarnaast worden de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretale kader. Bovendien wordt de basis gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg. Het ontwerp van decreet omvat stimulerende maatregelen door een algemene landschapszorg, aansluitend bij de Europese Landschapsconventie.

De minister benadrukt dat de Vlaamse Parken stimulerend beleid zijn. Het label wordt toegekend aan gebieden die voldoen aan bepaalde voorwaarden en doelstellingen beschreven in het ontwerp van decreet en het bijhorend uitvoeringsbesluit. Er wordt een specifiek beleid gepland met structurele ondersteuning. De erkenning genereert geen bijkomende beperkingen.

De nadruk van het parkenbeleid ligt op het creëren van kansen voor het gebied, de bewoners, de bezoekers en de ondernemers. Er is heel wat commotie binnen de lokale gebiedscoalities naar aanleiding van de lopende procedure. Met dit ontwerp van decreet wil de minister de nodige juridische zekerheid bieden en komt ze de belofte in het regeerakkoord na.

Ook de regionale landschappen krijgen een plaats in het ontwerp van decreet. Ze worden vanuit het Natuurdecreet overgeheveld naar dit ontwerp van decreet. De reden daarrvoor is dat de regionale landschappen bij uitstek organisaties zijn die

uitvoering geven aan de algemene landschapszorg. De doelstellingen van de regionale landschappen krijgen een update tegenover de eerdere versies.

1.2. Artikelsgewijze toelichting

De minister overloopt de artikelen. Titel 1. Algemene bepalingen bevat de definities. Een Landschapspark en een Nationaal Park worden gedefinieerd als de gebieden waarvoor er erkenning wordt voorzien. De verzamelnaam van beide is Vlaams Park. Er wordt uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorzien voor grensoverschrijdende parken, omdat landschaps- en natuurwaarden nu eenmaal geen rekening houden met grenzen.

Er wordt ook een gebiedscoalitie gedefinieerd: een samenwerkingsverband van partijen die samen kandideren voor een label van Vlaams Park. Om het management van een erkend Vlaams Park te organiseren, zullen rechtspersonen worden aangeduid die de opdracht als parkbureau verzekeren.

Verder worden de begrippen parknota, masterplan en operationeel plan omschreven. Dit zijn belangrijke documenten voor de voorbereiding en de onderbouwing van een erkenning van een Vlaams Park.

Met de brede definitie van landschap aligneert de Vlaamse overheid zich op de Europese Landschapsconventie. Artikel 3 definieert de Landschapsparken. Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit. Het vertoont een grote ruimtelijke samenhang en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 hectare.

Artikel 3 geeft duiding bij de drie doelstellingen van Landschapsparken: het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit, het bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen en het aanbieden van een unieke beleving.

Het artikel vermeldt expliciet de mogelijkheid tot zelfrealisatie door private eigenaars of grondgebruikers. Het betreft het in stand houden of het geheel of gedeeltelijk realiseren van de doelstellingen van het Landschapspark, zoals opgenomen in het masterplan of operationeel plan.

Artikel 6 bepaalt dat een grensoverschrijdend Landschapspark met minimaal 5000 hectare in het Vlaamse Gewest gelegen moet zijn en dat de totale oppervlakte van het grensoverschrijdende gebied minimaal 10.000 hectare moet zijn.

Artikel 4 definieert de Nationale Parken Vlaanderen als een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft. Het is samenhangend en kan worden opgedeeld in zones, met minstens één natuurkern. Het artikel geeft een opsomming van de beschermingen en bestemmingen die in aanmerking komen als natuurkern.

Verder stipuleert het artikel dat de oppervlakte van de natuurkernen samen op het moment van erkenning minimaal 5000 hectare bedraagt. Na 24 jaar zijn de natuurkernen uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare. Er kan worden afgeweken van deze oppervlaktecriteria.

Op het ogenblik van de erkenning is verder minstens de helft van de natuurkernen gevat door een natuurbeheerplan type 3 of 4 als vermeld in artikel 16 van het Natuurdecreet. Indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het engagement om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na tien jaar ligt

minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4, 24 jaar na de erkenning is dit 75 procent van de oppervlakte van de natuurkern.

Deze voorwaarde natuurbeheerplan type 3 of type 4 geldt niet voor militaire domeinen. Voor terreinen in eigendom van de Vlaamse overheid geldt de verplichting voor een natuurbeheerplan type 4. Op voorwaarde van een grondige motivering kan hiervan worden afgeweken.

Artikel 4 geeft duiding bij de doelstellingen van de Nationale Parken Vlaanderen. De parken dragen bij aan de instandhouding en ontwikkeling van natuur, de biologische diversiteit en het natuurlijke milieu van de natuurkernen. De parken behouden, beheren en ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied, met inbegrip van erfgoed en de landschapskwaliteit. In en rond de Nationale Parken Vlaanderen worden toerisme en recreatie ontwikkeld en gepromoot. Daarbovenop leveren de parken een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling. Net als bij Landschapsparken vermeldt het artikel ook de mogelijkheid tot zelfrealisatie.

Artikel 6 bepaalt dat de grensoverschrijdende natuurkern van een grensoverschrijdend Nationaal Park minstens 5000 hectare beslaat. Na 24 jaar moet de Vlaamse natuurkern geëvolueerd zijn tot een oppervlakte van 5000 hectare.

Volgens artikel 7 erkent de Vlaamse Regering de parken. Bij de beslissing tot erkenning wordt ook een parkbureau aangesteld.

Artikel 8 stipuleert de rechtsgevolgen van een erkenning. De erkenning als Vlaams Nationaal Park genereert geen bijkomende verplichtingen of beperkingen. Een erkenning doet geen afbreuk van de gemeentelijke autonomie. De minister wil dit artikel in het bijzonder onder de aandacht brengen om duidelijk te maken dat het de uitdrukkelijke bedoeling is dat de erkenning als park een stimulans is voor een vrijwillige en ambitieuze parkwerking. De erkenning legt geen verplichtingen en beperkingen boven op de fingerende regelgeving.

Artikel 9 verduidelijkt de erkenningsprocedure. De procedure start met een oproep waarbij de gebiedscoalities worden uitgenodigd om zich kandidaat te stellen via een parknota. Na de beoordeling van de parknota's selecteert de Vlaamse Regering de kandidaten. Zij worden uitgenodigd om een masterplan en operationeel plan in te dienen. De Vlaamse Regering beslist over de erkenning van de Vlaamse Parken nadat een jury over de masterplannen en operationele plannen heeft geoordeeld. Een masterplan is een strategisch plan en bevat een langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen over een periode van 24 jaar. Het operationeel plan is een concrete uitwerking van een masterplan voor een periode van zes jaar.

Artikel 10 voorziet dat de erkenning van een Vlaams Park voor onbepaalde duur is. Als er na een evaluatie blijkt dat er gebreken of onregelmatigheden zijn voor de invulling van de doelstellingen van de parken of voor de subsidievoorwaarden, kan een sanctie worden opgelegd als vermeld in artikel 25.

Artikel 11 legt vast dat de Vlaamse Regering de inhoud en de vorm van de parknota bepaalt, alsook de inhoud en de manier van vaststelling van het masterplan en operationeel plan. De parknota en het masterplan bevatten het advies van de betrokken lokale overheden op wier grondgebied het park komt.

Het parkbureau maakt elke zes jaar een operationeel plan, ter uitvoering van het masterplan, dat na een beoordeling wordt vastgesteld. Indien nodig bepaalt de Vlaamse Regering de mogelijkheden voor tussentijdse wijzigingen.

De opdracht van een parkbureau is het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en van de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is. Dat gebeurt in overeenstemming met de doelen van een Landschapspark of een Nationaal Park Vlaanderen. Bij een grensoverschrijdend park vervult het parkbureau deze opdracht voor het volledige gebied van het park, en niet alleen voor het Vlaamse grondgebied.

Het bestuursorgaan van een Vlaams Park bestaat minstens voor de helft uit mandatarissen van de gemeenten. De lokale overheden worden gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur dient zijn akkoord te geven voor de toetreding van de gemeente tot het parkbureau. Daarnaast kunnen diverse lokale actoren die nuttig zijn voor de parkwerking in het bestuursorgaan zetelen. De minister denkt daarbij aan de vertegenwoordigers van de beheerders van het terrein dat gelegen is in het Vlaams Park. In het geval van een grensoverschrijdend park kunnen instanties met een zetel buiten het Vlaamse Gewest deelnemen aan de oprichting. Deze instanties kunnen ook lid worden van het bestuursorgaan.

Om de doelen van het park te realiseren, wordt verwacht dat het parkbureau de publieke en private belanghebbenden betreft. Een parkbureau wordt uiterlijk zes maanden na de erkenning van het park opgericht. Het ontwerp van decreet creëert de mogelijkheid om de coördinatie verder te regelen.

Artikel 15 en 16 geven de mogelijkheid om subsidies toe te kennen aan kandidaat-Vlaamse Parken om een kandidatuur uit te werken en aan erkende Vlaamse Parken om een parkwerking te ontwikkelen. Het gebruik van de namen Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingsteken, is voorbehouden aan de door de Vlaamse Regering erkende parken.

Naast de Vlaamse Parken zijn de regionale landschappen een belangrijke organisatie binnen een breed landschapsbeleid. In het ontwerp van decreet zijn daarom bepalingen opgenomen voor de definitie van een regionaal landschap, hun doel en hun rechtsvorm. De regionale landschappen worden door de Vlaamse Regering erkend op voordracht van de provincies. De provincies staan in voor de coördinatie en opvolging. Voor hun ondersteuning aan de regionale landschappen worden de provincies gesubsidieerd.

Het ontwerp van decreet voorziet een juridische basis voor het Vlaams Overleg Regionale Landschappen. Met de overheveling van de regionale landschappen naar dit ontwerp van decreet verzekert de Vlaamse Regering hun toekomst in een bredere benadering van het landschap en geeft de Vlaamse Regering meer plaats aan hun geïntegreerde werking.

Een uitvoeringsbesluit voor de Vlaamse Parken is in voorbereiding. De Vlaamse Regering keurde dit al principieel goed. De adviezen van de strategische adviesraden, alsook van de VVSG en de VVP zijn aangevraagd. De Vlaamse Regering wil de uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de regionale landschappen uitwerken in overleg met de regionale landschappen. Dit verloopt volgens een apart traject dat eerstdaags wordt opgestart. Om uitvoering te geven aan het regeerakkoord en om tot de oprichting van de parken over te kunnen gaan, is het volgens de minister wenselijk om deze regelgeving zo spoedig mogelijk in werking te laten treden.

Voor de bestaande regionale landschappen is in een overgangsregeling voorzien. Ook is in een overgangsregeling voorzien voor de kandidaten van de oproepen voor Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen. Minister Demir geeft aan dat ze deze regeling in april 2021 samen met Matthias Diependaele, Vlaams minister

van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lanceerde. De regionale landschappen dienen hun kandidaturen tegen 31 mei 2023 in.

Volgens de minister kan met dit ontwerp van decreet worden gestart met de oprichting van de Nationale Parken en Landschapsparken in Vlaanderen zoals in het regeerakkoord is overeengekomen. De minister hoopt dat de Vlaamse Regering op deze manier het concept 'national parks', dat in het buitenland al bekend is, ook in Vlaanderen introduceert, zodat Vlaanderen aantrekkelijker wordt.

2. Bespreking van 2 mei 2023

2.1. Tussenkoms van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts bedankt minister Zuhail Demir voor haar toelichting bij het ontwerp van decreet, en stelt dat het een belangrijk ontwerp van decreet is voor de Vlaamse landschappen. De spreker stelt vast dat er bezorgdheden zijn op het terrein. Ook in de pers verschenen er reacties. Daarom stelt ze voor om hoorzittingen te organiseren over dit ontwerp van decreet.

2.2. Tussenkoms van Mieke Schauvliege

Mieke Schauvliege benadrukt dat de Groenfractie altijd voorstander is geweest van Nationale Parken en dat de partij daarom tevreden was met het onderdeel van het regeerakkoord over Nationale Parken. Maar de spreker benadrukt ook dat de Nationale Parken niet alleen mogen dienen als communicatiecampagne van minister Zuhail Demir en dat de Nationale Parken uit meer moeten bestaan dan alleen al bestaande natuurgebieden.

Nationale Parken in Vlaanderen moeten leiden tot betere natuur, omdat dat positieve gevolgen zou hebben voor economie, toerisme, recreatie, streekontwikkeling en lokale economie, stelt Mieke Schauvliege. Ze benadrukt dat dat ook al het geval is bij Nationale Parken in het buitenland en getuigt over haar eigen ervaring in het nationaal park Snowdonia in Wales. Daar zijn de infrastructuur en het openbaar vervoer afgestemd op het Nationaal Park, wat leidt tot een economische win-winsituatie. Ook in het Nationaal Park Hoge Kempen in Vlaanderen is dat het geval. De spreker benadrukt dat zoiets enkel kan op voorwaarde dat er mooie natuur is. Maar het ontbreekt de Vlaamse Regering aan wil om die natuur te creëren.

Mieke Schauvliege ziet het maatschappelijk draagvlak voor dit ontwerp van decreet afkalven. Ze betreurt dat, omdat dat volgens haar net een vereiste is voor een ambitieus beleid. Volgens de spreker ontstond de weerstand tegen dit ontwerp van decreet deels door de werkwijze van minister Zuhail Demir. De minister heeft eerst een projectoproep gelanceerd, daarna heeft ze een ontwerp van decreet ingediend en een uitvoeringsbesluit uitgewerkt. Maar de projectoproep en het ontwerp van decreet stemden niet helemaal met elkaar overeen. Minister Zuhail Demir had eerst het ontwerp van decreet en het uitvoeringsbesluit moeten uitwerken voordat ze een projectoproep lanceerde.

Mieke Schauvliege stelt vast dat het ontwerp van decreet verwijzingen bevat naar een uitvoeringsbesluit dat al werd goedgekeurd en dat de ambitie van dit ontwerp van decreet afhankelijk is van de inhoud van dat besluit. De eerste versie van het ontwerp van decreet stipuleerde dat een Nationaal Park 10.000 hectare oppervlakte moet bestrijken, maar in de nieuwe versie zou er gemotiveerd kunnen worden afgeweken van die vooropgestelde oppervlakte. De motivatie voor een dergelijke afwijking zou teruggevonden kunnen worden in de uitvoeringsbesluiten. Daarom wil de spreker weten wat er in de uitvoeringsbesluiten staat.

Mieke Schauvliege stelt dat de ambitie van dit ontwerp van decreet lager ligt dan die van de eerste projectoproep. Op de vraag van de Groenfractie aan Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Hilde Crevits of zij zou meewerken aan de afbakening van de Vlaamse Nationale Parken, heeft de minister geantwoord dat ze niet betrokken was en dat ze het belangrijk vond dat landbouwers daar geen nadeel van zouden ondervinden. De spreker vindt dat antwoord eigenaardig, omdat ze vaststelt dat de voorwaarden en criteria bijgesteld worden. Ze leidt daaruit af dat er Vlaamse Regeringspartners zijn die trachten om een afbakening van de Nationale Parken tegen te werken.

De kandidatuur van bepaalde gebieden om als Nationaal Park erkend te worden verloopt volgens Mieke Schauvliege voor bepaalde gebieden niet eerlijk. Ze verwijst naar Taxandria, Kalmthout en Bosland. Volgens haar werken bepaalde coalitiepartners actief tegen, en Groen vindt dat jammer. De Raad van State stelt dat de afwijking van het huidige ontwerp van decreet van de projectoproep het gelijkheidsprincipe schendt, omdat mogelijke kandidaten hadden kunnen deelnemen als ze de exacte criteria hadden gekend. Dat noemt de spreker een zwak punt in dit ontwerp van decreet.

Voorts uit ze enkele bezorgdheden over de samenstelling van de parkbureaus. De helft zou bestaan uit vertegenwoordiging van lokale besturen, de andere helft wordt samengesteld uit landbouworganisaties, natuurorganisaties, en andere betrokken actoren. Natuurorganisaties vrezen een onevenwicht in de samenstelling, waardoor ze te weinig slagkracht zouden hebben. Dat zou de ambitie van dit ontwerp van decreet tegenwerken.

Mieke Schauvliege hoopt dat de inhoud van de uitvoeringsbesluiten een en ander zal uitklaren. Volgens haar is er een heel goede aanzet om de parken te realiseren, maar zijn er nog te veel hiaten. De ambities zijn niet duidelijk genoeg. Daarom wacht ze eerst de antwoorden van de minister af vooraleer zich over het ontwerp van decreet uit te spreken.

2.3. Tussenkoms van Inez De Coninck

Inez De Coninck vindt het heel positief dat de minister een ontwerp van decreet voorlegt dat uitvoering geeft aan het regeerakkoord. Het maakt Vlaanderen mooier. Vlaanderen moet een switch maken en zijn landschappen meer koesteren. Het idee van de Nationale Parken geeft daar uitvoering aan. Natuur stopt niet aan de grenzen van de lokale besturen. Het ontwerp van decreet gaat uit van een 'coalition of the willing', niemand wordt gedwongen om erin te stappen.

Verder vindt Inez De Coninck het positief dat de minister de regionale landschappen opneemt. Bij de beheerscomités zit een enorme kennis over de landschappen zelf. Het is goed dat hun toekomst verzekerd wordt. Enige tijd geleden was daar ongerustheid over. Wat op het terrein aanwezig is, is heel waardevol.

Het ontwerp van decreet legt de nadruk op het creëren van kansen voor de natuur, het milieu, de economie, toerisme en landbouw. De N-VA steunt het volledig.

De collega's haalden de commotie en geruchten aan over de voorwaarden en de gevolgen gelinkt aan het decretale kader. Sommige lokale besturen gaan daar fel in mee. Inez De Coninck vindt dat men bij de feitelijkheden moet blijven. De bedoeling van de erkenning als Vlaams Park moet helder blijven. Dat is van belang voor het lokale draagvlak.

De minister haalde het belangrijke artikel 8 aan over de rechtsgevolgen van een erkenning. Er gelden namelijk geen verplichtingen of beperkingen boven op de geldende regelgeving voor die gebieden. Milieu- en natuurregelgeving blijven zowel

regionaal als Europees gelden en worden altijd ambitieuzer. Het Vlaams Parlement of andere parlementen beslissen daarover zelf op hun niveau.

Het ophelderen van de lokale vragen en een degelijk juridisch kader zorgen voor rechtszekerheid en een toekomstperspectief voor iedereen, maar zeker voor de landbouw en bedrijvigheid die nu vragen hebben bij dit ontwerp van decreet. Het is aan de volksvertegenwoordigers om dit goed uit te leggen. Er is lokale inspraak. Dat volgt in de uitvoeringsbesluiten. De Vlaamse Regering heeft op 28 april twee besluiten goedgekeurd. Die geven alle duidelijkheid weer over de impact op de lokale besturen. Men kan die online nalezen.

De aandacht voor lokale autonomie wordt gerespecteerd in het ontwerp van decreet en is zichtbaar in de samenstelling van de planbureaus. Een decretaal kader is van belang vóór de indiening van de masterplannen, de deadline daarvoor ligt op 31 mei. De N-VA ziet geen meerwaarde in verdere hoorzittingen ter zake. Het dossier is al drie keer op de regeringstafel beland en telkens goedgekeurd. De besluiten van vrijdag 28 april maken alles opnieuw duidelijk.

Tot slot ziet Inez De Coninck een herhaling in de houding van de Groenleden. Ze vinden het een goed idee, maar het is net niet ambitieus genoeg. Ze doen dan liever niets of vertragen het proces. Dat is niet de manier van werken van de N-VA. Dit is een goed ontwerp van decreet voor Vlaanderen. De N-VA steunt dit volledig en kijkt uit naar de stemming.

2.4. Tussenkoms van Leo Pieters

Het ontwerp van decreet omvat veel zaken die nog niet duidelijk zijn voor *Leo Pieters*. De minister heeft veel zaken niet naar voren gebracht, zoals de financiering van 2 miljoen euro. De lokale besturen moeten volgens het ontwerp van decreet nog minstens 20 procent bijdragen. Nu duidelijk wordt waar dat naartoe gaat, zullen veel lokale besturen zich vragen stellen. Ook voor het Vlaams Belang is dat niet duidelijk genoeg. Er zijn nog veel vragen naar details. Het Vlaams Belang stemt daarom in met een hoorzitting.

2.5. Tussenkoms over een hoorzitting.

De *voorzitter* merkt op dat het reglement bepaalt dat, als vijf leden meteen na de toelichting vragen om een hoorzitting, het parlement die moet organiseren.

Mieke Schauvliege stelt dat zij niet per se een hoorzitting vraagt. Zij wil weten wat er in de uitvoeringsbesluiten staat. Daar zitten knelpunten die moeten worden uitgeklaard. De uitvoeringsbesluiten staan pas online en die wil zij eerst checken. Het ergste wat voor Groen kan gebeuren, is een ontwerp van decreet goedkeuren met te weinig ambitie. Dan kunnen er immers parken worden goedgekeurd die de benaming 'natuurpark' niet waardig zijn. Dat wil Groen uitsluiten.

Open Vld staat positief tegenover dit ontwerp van decreet, benadrukt *Gweny De Vroe*, ook namens haar collega Steven Coenegrachts, die verontschuldigd is voor deze bespreking. Het is belangrijk om met het natuurbeleid stappen vooruit te zetten. Het upgraden van de natuurparken naar Nationale Parken is een goede zaak. Vlaanderen verhoogt hiermee zijn ambitie op het vlak van natuurbeheer. Maar Steven Coenegrachts heeft ook zijn bezorgdheden met betrekking tot de lokale besturen overgemaakt. Hij is voorstander van een hoorzitting en wil graag onder meer de VVSG horen. Gweny De Vroe is er wel van overtuigd dat dit geen verdragingsmanoeuvre mag zijn.

Het blijft voor haar erg belangrijk om natuur en landbouw te verzoenen. Dat doet zij ook in haar eigen gemeente wat betreft bosuitbreiding. Daar heeft de minister

ook naar verwezen. Er mogen zeker geen nieuwe juridische conflicten komen. Open Vld wil dus een hoorzitting, niet om te vertragen, maar omdat participatie en inspraak van zeer groot belang blijven voor de partij.

2.6. Tussenkoms van minister Zuhal Demir

Minister *Zuhal Demir* betreurt het dat sommige parlementsleden niet aanwezig zijn bij de bespreking. Ze stelt een alliantie vast tussen cd&v en het Vlaams Belang inzake natuur. Als bevoegd minister voelt ze zich verantwoordelijk voor de natuur, die zich niet kan verdedigen. De minister laat zich niet afschrikken door de georganiseerde tegenstand die ze ondervindt in het parlement en op het terrein, en wil stappen vooruit blijven zetten.

Het parlement kan ervoor kiezen om een hoorzitting te organiseren, maar de minister wijst erop dat het ontwerp van decreet tot stand is gekomen na uitgebreide adviezen van verschillende adviesraden, lokale besturen en tal van andere spelers.

De minister zal hoe dan ook doorzetten: de Vlaamse Parken zullen er komen. Het zijn de kroonjuwelen van de Vlaamse natuur. De minister voert deze strijd al vier jaar. Ze wil meer natuur in Vlaanderen, proper water en geen vervuiling. Ze heeft grote ambities en ervaart daardoor veel tegenstand. De minister hamert sterk op het realiseren van natuur onder passend beheer, zeker in de topgebieden. In uitvoering van het regeerakkoord engageren de gebiedscoalities zich daartoe.

Zo'n erkenning kan een enorme boost betekenen voor een regio. Het Nationaal Park Hoge Kempen is daarvan een voorbeeld. De economische return is er erg groot.

De minister stelt dat het van belang is om de Nationale Parken op te richten, te erkennen en daar ook in te investeren en te komen tot topnatuur. Ze heeft de taak opgenomen om dat voor de komende generatie Vlamingen te realiseren.

Het dossier ligt de minister heel na aan het hart, net omdat de natuur niet kan spreken. In een dossier rond natuur komen altijd belangen naar voren, bijvoorbeeld bij stikstof, maar men moet ook nadenken over welke richting men uit wil met Vlaanderen. De minister heeft daar een heel duidelijke visie op. Ze vindt dat men werk moet maken van die parken. Ze haalt het voorbeeld van Bosland aan. Het verheugt haar dat veel burgemeesters en schepenen hun nek uitgestoken hebben om tot een gebiedscoalitie te komen. Ook voor de Brabantse Wouden gaat het in de goede richting.

Op de vraag van Leo Pieters antwoordt minister Demir dat Vlaanderen 80 procent van de kosten van het parkbureau financiert. 20 procent van de middelen moet de gebiedscoalitie zelf verzamelen. Dat is ook in lijn met andere subsidies. Die middelen hoeven helemaal niet uit de gemeentetaksen te komen, die kunnen ook op een andere manier vergaard worden. De minister is op de hoogte van parkcoalities waar bijvoorbeeld de private sector interesse heeft om die 20 procent te financieren. Ze vindt dat zij als bevoegde minister en het parlement dit mogelijk moeten maken en moeten meeschrijven aan het verhaal van Vlaanderen waar veel topnatuur zal zijn, waar men de natuur zal ontwikkelen, waar recreatie zal zijn, waar mensen kunnen gaan wandelen, waar toeristen naartoe kunnen en waar de middenstand er ook van kan genieten.

Leo Pieters geeft aan dat hij ook inspraak heeft in het lokale bestuur, hoewel zijn partij in de oppositie zit. Zijn partij strijdt ook voor natuur, maar niet op de manier zoals het nu in dit ontwerp van decreet ingeschreven staat. Zijn partij stemt niet tegen de natuur, maar tegen dit ontwerp van decreet.

3. Voortzetting van de bespreking op 30 mei 2023

3.1. Tussenkoms van Mieke Schauvliege

Mieke Schauvliege benadrukt dat de Groenfractie absoluut voorstander is van Nationale Parken in Vlaanderen. Het was ooit een onderdeel van het partijprogramma van Groen. Ze is dan ook blij dat de Vlaamse Regering dit heeft opgenomen in haar regeerakkoord en dat daarvan een vertaling komt in het ontwerp van decreet.

Voor Groen is het duidelijk dat Nationale Parken gebieden moeten zijn met topnatuur. Die topnatuur kan een grote transitie in de streek teweegbrengen op het vlak van streekontwikkeling en kansen voor toerisme, recreatie en lokale economie.

Er is een projectoproep gebeurd en er waren een aantal voorstellen en kandidaturen. De projectoproep had een aantal duidelijke en concrete voorwaarden die garanties boden om topnatuur te realiseren. Het ontwerp van Parkendecreet dat nadien op tafel werd gelegd, heeft niet al die voorwaarden opgenomen.

3.1.1. Amendementen

Op basis van de hoorzitting met een aantal experts en betrokkenen heeft zij een aantal amendementen op tafel gelegd om dit ontwerp van decreet beter en juridisch robuuster te maken. Ze gaat daarmee in op een aantal opmerkingen die werden gemaakt en die ook aansluiten bij de opmerkingen bij de eerste bespreking.

In amendement nr. 1 vraagt Mieke Schauvliege, net zoals de Raad van State, de Minaraad en de SARO, om het oorspronkelijke criterium van 10.000 hectare topnatuur te blijven nastreven en daar geen uitzonderingsregels op toe te laten. De mogelijkheid om uitzonderingsregels vast te leggen, moet worden geschrapt. Die opmerking werd ook gemaakt door Natuurpunt en het Nationaal Park Hoge Kempen.

Groen heeft dezelfde vraag in verband met de bepaling van types 3 en 4 natuurbeheerplan. Hoewel bij de projectoproep werd vastgelegd dat de natuur die werd afgebakend binnen de Vlaamse Parken zou worden beheerd volgens een type 4 en dat daarop niet in afwijkingen zou worden voorzien, wordt dat toch ingeschreven in het Parkendecreet. Ze vraagt om dat te schrappen, omdat er bij de eerste oproep andere voorwaarden waren dan bepaald in het ontwerp van Parkendecreet. De Raad van State merkt op dat dit problemen zou kunnen geven op het vlak van het gelijkheidsbeginsel.

Volgens Mieke Schauvliege werd tijdens de hoorzitting vernomen dat de betrokkenen, en vooral de landbouwers, zich zorgen maken over de extra regels die dit ontwerp van decreet met zich zou kunnen meebrengen, hoewel dat in artikel 8 van het ontwerp van decreet staat omschreven. Er werd gesuggereerd om dat op te vangen door artikel 5 en 9 aan te vullen en de onduidelijkheid op die manier weg te werken, zodat dit Parkendecreet, als het goedgekeurd zou worden met de amendementen, zou uitsluiten dat er extra juridische lasten of maatregelen zouden volgen. Daarom stelt ze in amendement nr. 4 en 5 voor om artikel 5 en 9 aan te vullen.

Via amendement nr. 6 stelt ze in naam van haar fractie een openbaar onderzoek voor het masterplan en de operationele plannen voor, wat aansluit bij een advies van de Raad van State. Die twijfelt wel aan de noodzaak hiervan, maar stelt dat dat het duidelijkste is en het meest in lijn met artikel 7 van het Verdrag van Aarhus. Dat is tijdens de hoorzitting trouwens ook zo aangegeven door de juristen van LDR.

Vervolgens gaat de spreker in op de twee laatste amendementen van Groen, die in dezelfde lijn liggen als de voorstellen die op tafel liggen met betrekking tot de

samenstelling van de parkbureaus. In het ontwerp van decreet staat ingeschreven dat minstens de helft van de parkbureaus moet bestaan uit vertegenwoordigers van de lokale besturen. Er is tijdens de hoorzitting al opgemerkt dat dat op die manier onwerkbaar wordt en dat het beter zou zijn mochten de gebiedscoalities zelf de keuze van samenstelling maken, op voorwaarde dat ze representatief en werkbaar is. Vandaar het voorstel van Groen om die voorwaarde van minstens de helft vertegenwoordiging van de lokale besturen te schrappen, en de keuze en de verantwoordelijkheid ervan over te laten aan de gebiedscoalities.

Mieke Schauvliege is ervan overtuigd dat de aanvullingen van Groen ervoor zullen zorgen dat het Parkendecreet zal leiden tot topnatuur en ook die nodige gewenste meerwaarde zal genereren. De partij heeft zich hiervoor geïnspireerd op voorbeelden uit het buitenland, zoals dat van het nationaal park Snowdonia in Wales, waar de meerwaarde voor toerisme, openbaar vervoer, landbouw en de streekontwikkeling zeer groot is. In Vlaanderen verwijst de spreker naar het Nationaal Park Hoge Kempen. Haar fractie steunt volmondig het initiatief van de afbakening van de Vlaamse Parken en zal elke initiatief daartoe ondersteunen, maar vraagt wel de aanpassingen aan het ontwerp van decreet.

3.2. Tussenkomen van Wilfried Vandaele

Wilfried Vandaele repliceert kort op een paar voorstellen van Mieke Schauvliege. De meerderheid gaat niet in op amendement nr. 1, het schrappen van de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering afwijkt. Ook amendement nr. 2, waarbij type 3 of 4 overal type 4 zou moeten zijn, kan niet, want "type 3 of 4" maakt deel uit van de afspraken die binnen de meerderheid gemaakt zijn. Dat de regels aangepast zijn nadat de oproep is gelanceerd en dat dit misschien een ongelijkheid zou kunnen betekenen, is ook besproken in de schoot van de meerderheid. Om dat te vermijden, belet niets of niemand de regering om een tweede ronde te openen en een nieuwe oproep te doen, complementair aan de eerste oproep, aldus de spreker. Alleen is dat geen reden om wat nu op tafel ligt op de helling te zetten.

Amendement nr. 4 en 5 sluiten aan bij de amendementen die vanuit de meerderheid zijn ingediend.

Rond het openbaar onderzoek waarvan sprake in amendement nr. 6 is ook binnen de meerderheid van gedachten gewisseld. De conclusie is dat het in elk geval een publieke raadpleging moet zijn, zo staat het ook min of meer in het Verdrag van Aarhus. Een echt openbaar onderzoek kan als dat wenselijk is, maar lijkt niet strikt noodzakelijk.

De meerderheid gaat verder niet mee in de redenering van amendement nr. 7 om meer vrijheid te geven aan de gebiedscoalities voor het samenstellen van de bestuursorganen. Het is voor de meerderheid belangrijk dat de lokale besturen toch zeker hun zeg hebben, en dat is nu verankerd door te bepalen dat de helft van de mandaten ingevuld moet worden door lokale besturen.

3.3. Tussenkomen van Steven Coenegrachts

Steven Coenegrachts vindt het mooi dat er in de commissie doelstellingen gedeeld worden. Na de hoorzitting was het inderdaad duidelijk dat er aanpassingen nodig waren aan de tekst van het ontwerp van decreet om de doelstellingen die men nastreeft te bereiken. Iedereen wil een mooiere en betere inrichting van het landschap, die vooral natuur ook kansen geeft. Hij meent dat het traject in de verkeerde volgorde gegaan is: eerst een oproep doen en dan pas een ontwerp van decreet voorleggen, heeft wat ongenoegen en wrevel op het terrein opgewekt, en dat vindt de spreker jammer. In de hoorzittingen was te horen dat een masterplan niet mag inbreken in vergunningen, in vergunningsverlening, in rechtszekerheid

voor bedrijven, voor burgers die in dat gebied gelegen zijn. Er waren toch heel wat openingen in de tekst. Met de amendementen probeert men die achterpoorten nu zo veel mogelijk te sluiten. Dat is belangrijk voor burgers en bedrijven met eigendommen op die terreinen.

De spreker begreep van Mieke Schauvliege dat ze dezelfde doelstelling heeft, om zo veel mogelijk proberen in te zetten op de samenwerking op het terrein, op de bottom-upbenadering, op partners die elkaar vinden om tot een betere natuur te velde te komen, eerder dan bedrijven te hinderen om uit te breiden of te investeren. Daarom is het goed dat men vanuit de meerderheid, maar aansluitend bij de doelstellingen van Mieke Schauvliege, zo veel mogelijk de juridische implicaties tot nul zal herleiden, om ervoor te zorgen dat dit ontwerp van decreet gaat waarover het echt moet gaan: een symbiose tussen natuur, bedrijfsleven en landbouw, eerder dan het oppoken van het conflict. Daarom moet de decreetgever heel duidelijk maken dat men bepaalt dat dit ontwerp van decreet en deze erkenning geen gevolgen hebben voor de vergunningsverlening.

3.4. Tussenkoms van Johan Danen

Johan Danen is het niet eens met Wilfried Vandaele dat het niet nodig zou zijn om een echt openbaar onderzoek te organiseren. De Raad van State, de adviesraden en de juristen op de hoorzitting van 16 mei gaven aan dat naar aanleiding van het voorliggend ontwerp van decreet er wel degelijk een openbaar onderzoek nodig is om in overeenstemming te zijn met artikel 7 van het Verdrag van Aarhus. De spreker vraagt daarom toch steun voor amendement nr. 6. Anders kunnen er problemen volgen.

3.5. Tussenkoms van Steven Coenegrachts

Steven Coenegrachts stelt dat het ofwel het een is ofwel het ander: ofwel wil men dat de masterplannen geen juridische gevolgen hebben in de vergunningverlening, ofwel wordt de tekst openbaar onderzocht en door de Vlaamse Regering afgeklopt, waarna men kan vaststellen dat die geen juridisch effect heeft. Mieke Schauvliege zegt in haar amendementen, aldus Steven Coenegrachts, dat de juridische gevolgen moeten worden beperkt. Dat is goed om de tekst op dat vlak beter te maken. Maar men kan niet zowel een openbaar onderzoek doen als de juridische gevolgen afzwakken. De mensen zullen worden geïnformeerd en er zal met hen worden gepraat. De lokale besturen zullen dat opzetten. Maar dat wordt niet een openbaar onderzoek omdat men dan in een juridisch heel andere situatie terechtkomt.

3.6. Tussenkoms van Leo Pieters

Leo Pieters zegt dat amendement nr. 6 van Groen het enige amendement is dat hij aanvaardbaar vindt omdat de openbare bevraging moet kunnen doorgaan. Volgens hem heeft Steven Coenegrachts het over de vraag aan wie de beleidsmakers het zullen vragen en over het feit dat ze de informatie zullen interpreteren in functie van hun eigen mening. De andere amendementen vindt Leo Pieters niet goed.

3.7. Tussenkoms van Wilfried Vandaele over de amendementen van de meerderheid

Wilfried Vandaele licht de amendementen van de meerderheid toe. In amendement nr. 9 worden een hele reeks definities scherpgesteld.

Amendementen nr. 10 en 11 zijn van wetgevingstechnische aard, het woord "doel" wordt vervangen door het woord "doelstellingen" en "wordt het doel" door "worden de doelstellingen".

In amendement nr. 12 tot en met 14 wordt in artikel 4, §1, tweede lid, "natuurkern" vervangen door "natuurkernen", wordt in artikel 4, §2, het woord "doel" door "doelstellingen" vervangen en wordt in artikel 4, §3, het woord "doel" door "doelstellingen" vervangen.

In amendement nr. 15 wordt artikel 6 vervangen door: "Een grensoverschrijdend Landschapspark heeft een minimale oppervlakte van 5000 hectare gelegen binnen het Vlaamse Gewest en een totale oppervlakte van minimum 10.000 hectare. Een grensoverschrijdend Nationaal Park beschikt over deels grensoverschrijdende natuurkernen van minstens 5000 hectare waarbij na 24 jaar natuurkernen met een totale oppervlakte van minstens 5000 hectare binnen het Vlaamse Gewest worden gerealiseerd."

In amendement nr. 16 wordt artikel 7 vervangen door: "Een Vlaams Park wordt erkend door de Vlaamse Regering indien het voldoet aan de voorwaarden, vermeld in deze titel en de uitvoeringsbesluiten van dit decreet. Na de erkenning van een Vlaams Park wordt een parkbureau aangeduid voor het management ervan."

In amendement nr. 17 op artikel 8, worden de woorden "op zich" geschrapt. In artikel 8, eerste lid, worden de woorden "het Vlaamse Woninghuurdecreet" vervangen door "het Vlaamse Woninghuurdecreet van 9 november 2018". In amendement nr. 18 op artikel 8, eerste lid, worden de woorden "of buiten" toegevoegd na de zinsnede "De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen".

In amendement nr. 20 tot en met 23 wordt artikel 9 gewijzigd. Het woord "doelen" wordt vervangen door "doelstellingen" in het tweede en derde lid. Er wordt een nieuw lid in artikel 9 ingevoegd, dat luidt: "Het masterplan en de operationele plannen worden niet gezien als beleidsmatig gewenste ontwikkeling in de zin van artikel 4, 3, 1, §2, 2a, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening." Dit komt deels tegemoet aan een van de amendementen van Mieke Schauvliege.

In amendement nr. 24 wordt artikel 10 vervangen door: "Om erkend te blijven, voldoet het Vlaams Park aan de voorwaarden van deze titel en de uitvoeringsbesluiten van het decreet. De erkenning geldt voor onbepaalde duur behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25."

In amendement nr. 25 wordt artikel 11 vervangen door: "De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de parknota welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben. Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 24 jaar een masterplan op welk minstens het advies van de lokale overheden bevat waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het masterplan en de wijziging ervan. Na de erkenning stelt elk parkbureau om de zes jaar een operationeel plan op. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het operationeel plan en de wijziging ervan. De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels met betrekking tot de vorm van inspraak."

Amendement nr. 26 tot en met 31 wijzigen artikel 12. Het woord "doel" wordt vervangen door "doelstellingen". In artikel 12, §1, derde lid, worden de woorden "van het vorige lid" vervangen door de woorden "van het tweede lid".

Er is ook een tekstuele aanpassing van artikel 12, §1, zesde lid. De woorden "dient zijn akkoord te geven" worden vervangen door de woorden "geeft zijn akkoord".

Aan artikel 12, §2, wordt een lid toegevoegd: "Elk lid kan overeenkomstig de statuten van het parkbureau beslissen uit het bestuursorgaan van het parkbureau te stappen. Een wijziging van de samenstelling van het parkbureau wordt verwerkt in een wijziging van het masterplan of operationeel plan, vermeld in artikel 11."

In artikel 12, §3, wordt "doel" door "doelstellingen" vervangen. In artikel 12, §4, wordt de zinsnede "de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van" vervangen door "de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking, de gevolgen van het uitstappen van een lid uit het bestuursorgaan en de rapportering van".

In amendement nr. 32 bij artikel 13 worden de woorden "vermeld in artikel 12" geschrapt.

In amendement nr. 33 wordt in titel 3. Regionale landschappen, hoofdstuk 1, het woord "doel" door "doelstellingen" vervangen.

In amendement nr. 34 op artikel 22 worden het derde en vierde lid vervangen door: "Om erkend te blijven voldoet het Regionaal Landschap aan de voorwaarden van deze titel en de uitvoeringsbesluiten van dit decreet. Met behoud van de toepassing van het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur, behoudens intrekking ervan, overeenkomstig artikel 25."

Er is inhoudelijk een niet onbelangrijke aanpassing met amendement 35. In de oorspronkelijke tekst stonden sancties opgesomd. Tijdens de hoorzitting en in de meerderheidsbespreking achteraf werd voorgesteld dit korter, eenvoudiger en minder repressief te maken. "Titel 4. Sancties" zou worden vervangen door "Titel 4. Evaluatie erkenning en subsidiëring". De sanctie bestaat erin de erkenning of subsidiëring te verliezen.

Met amendement nr. 36 wil de meerderheid artikel 25 vervangen door: "De Vlaamse Regering kan de subsidies van een parkbureau van een Vlaams Park stopzetten of de erkenning van een Vlaams Park intrekken indien niet aan de doelstellingen of de erkenningsvoorwaarden voldaan is, opgelegd bij het decreet of de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet. (...)". De sanctie bestaat uit het stopzetten van erkenning of subsidie (zie *Parl. St.* VI.Parl. 2022-23, nr.1667/4 voor het volledige amendement).

Amendement nr. 37 vervangt in artikel 31, eerste lid, 3°, de woorden "en/of" door het woord "of".

Amendement nr. 38 voegt in de inleidende bepaling van artikel 32, eerste lid, de woorden "gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 13 juli 2018 en 10 juni 2022" in tussen de woorden "12 juli 2013" en het woord "worden".

Amendement nr. 39 wil in artikel 33 de zinsnede ", het laatste gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022" schrappen.

Volgens Wilfried Vandaele bevatten de amendementen vanuit de meerderheid heel wat wetgevingstechnische aanpassingen, en komen ze ook tegemoet aan een aantal zaken die uit de hoorzittingen naar voren zijn gekomen. Hij stelt dat, op een paar punten na, de voorstellen tot wijzigingen, zij het anders geformuleerd, samenvallen met die van de Groenfractie.

3.8. Tussenkoms van Bruno Tobback

Bruno Tobback merkt op dat de amendementen van Wilfried Vandaele niet veel inhoudelijks bevatten en aansluiten bij het proces van het ontwerp van decreet. De

grootste bezorgdheid van Vooruit is dat dit ontwerp van decreet iets meer zou worden dan een reeks borden langs de snelweg die reclame maken voor de Nationale Parken. De poging daartoe is op een muur van wantrouwen binnen de meerderheid gebotst, aldus de spreker. De amendementen zijn correct, maar als instrument zijn ze niet veel meer dan een lege doos. Hij is van mening dat de leden van de meerderheid rond die lege doos helaas een grote symbolenstrijd, polarisatie en project van wantrouwen gemaakt heeft, die alle mogelijke positieve effecten voor de nieuwe Nationale Parken tenietgedaan hebben. Volgens de spreker zal het lang duren voor dat onterechte wantrouwen, dat men gecreëerd heeft uit puur politieke motieven, bij eigenaars en landbouwers hersteld zal zijn.

Het sluit aan bij de manier waarop men in Vlaanderen, maar ook in de rest van Europa vaak aan politiek doet: mensen ergens schrik mee aanjagen zodat het wordt uitgesteld of getorpedeerd in de hoop dat men er politiek mee kan oogsten. Bruno Tobback meent dat zij die hier politiek gewin uit willen halen, van een kale reis zullen thuiskomen. Ze zullen moeten uitleggen dat men de positieve effecten met jaren heeft uitgesteld of onmogelijk heeft gemaakt.

Vooruit vindt de Nationale Parken potentieel een mooi verhaal. De politiek moet iets doen waar iedereen beter van wordt en mag geen belangenverdediging zijn van een zeer kleine groep van mensen. Vooruit zal de amendementen van Groen goedkeuren en zich onthouden bij de andere stemmingen, ook bij de eindstemming.

3.9. Tussenkoms van Mieke Schauvliege

Mieke Schauvliege heeft met verbazing de toelichting bij de amendementen van de meerderheid aangehoord. Ze bevatten taalkundige correcties, maar geen wezenlijke wijzigingen.

Na de hoorzittingen had Mieke Schauvliege gehoopt dat er fundamentele wijzigingen zouden komen en dat de amendementen van haar in de amendementen van de meerderheid zouden worden verweven, maar dat is niet gebeurd. Ze heeft geprobeerd om mee te bouwen aan een ontwerp van decreet dat stappen vooruit zou zetten. De projectoproep was heel hoopvol. Maar er is aan gemorrelt en ze stelt zich heel veel vragen bij het ontwerp van decreet.

Groen zal zich onthouden bij de stemming over de amendementen van de meerderheid en bij de eindstemming. Groen zal uiteraard haar eigen amendementen goedkeuren.

3.10. Tussenkoms van Steven Coenegrachts

Als men kinderen een lege doos geeft om te spelen, kan men zich als ouder het best niet moeien, zegt *Steven Coenegrachts*, want dan gebeuren er mooie dingen.

Steven Coenegrachts stelt dat men niet vanuit Brussel Nationale Parken kan creëren in Vlaanderen. In Brussel moet men een kader geven, waarin lokale actoren samen een invulling zullen geven. Men moet zeggen waar de grenzen zijn, wat de effecten zijn.

Het Nationaal Park in Limburg is daar het allerbeste voorbeeld van, waar men bottom-up met alle partners samen, overlegd heeft, waar men vooral naar elkaar geluisterd heeft, begrip opgebracht heeft voor elkaar en samen tot iets gekomen is. Het zal op het terrein gebeuren. Het zal niet vanuit Brussel gedecreteerd worden.

De spreker haalt aan dat amendement nr. 17, de schrapping van de woorden "op zich" een zeer concrete en expliciete suggestie was vanuit de hoorzitting. De rode lijn is dat zij de juridische gevolgen die men niet wil hebben, nog beter afgebakend

hebben. De toevoeging dat een park natuurlijk niet alleen binnen maar ook buiten het park geen rechtsgevolgen mag hebben, het feit dat men het sanctiepakket hervormt tot een evaluatie om te vermijden dat een parkbureau zich geroepen of verplicht zou voelen om zich ook juridisch in de strijd te gooien tegen bepaalde vergunningen en zich volledig kan concentreren op die mediatierol, op dat overlegorgaan, zit daar allemaal veel explicieter in. Dat is ook de bedoeling waarom dat ingediend wordt. Dat zijn allemaal suggesties vanuit de hoorzitting, allemaal zeer directe vertalingen van de suggesties en de adviezen. Dit zal het ontwerp van decreet beter afstemmen op de bedoeling.

De spreker roept op om ruimte te geven aan lokale actoren om Nationale Parken te creëren en om daar geen decretale juridische gevolgen aan te binden. Die twee ambities zitten ook in die amendementen en maken van de totale tekst na stemming hopelijk een betere vertaling van wat men wil bereiken met deze parken.

3.11. Tussenkoms van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts geeft aan dat ze in de hoorzitting al aangegeven had dat ze een grote pleitbezorger is van een geïntegreerde visie en samenwerking rond landschappen. Toen ze in het Vlaams Parlement startte, had ze de eer om met een Limburgse medewerker het Nationaal Park Hoge Kempen uitgebreid te bezoeken en te vernemen hoe zij werken en hoe het Nationaal Park ontstaan is.

De boodschap die ze meegegeven heeft, was heel duidelijk dat het parkenverhaal een verhaal van onderuit moet zijn, waar mensen willen samenwerken met respect voor eenieder en voor elkaar.

In haar loopbaan als schepen in Hoogstraten was Tinne Rombouts mee de grondlegger van het eerste UNESCO-werelderfgoedlandschap in Vlaanderen. In juli 2012 tekende ze met zes andere Koloniën van Weldadigheid – zowel Vlaamse als Nederlandse – het charter om deze landschappen te laten erkennen als UNESCO-werelderfgoed. In juli 2021 kregen ze de titel ook toegekend. Daaruit weet de spreker dat zo'n samenwerking een heel intens proces is. Dat is leerrijk om de partners en elkaar beter te leren kennen, maar is vooral belangrijk om elkaars noden en bezorgdheden te respecteren, om op die manier samen aan oplossingen te kunnen werken. Landschapserkenningen en een geïntegreerde visie moeten van onderuit vertrekken, met respect voor eenieder die in die omgeving leeft, woont en werkt. Als dat het vertrekpunt is, verklaart Tinne Rombouts zichzelf een zeer groot bondgenoot.

In alle discussies, zowel op het terrein als in de meerderheid en in het parlement, hoort Tinne Rombouts soms de vraag wat men nu tegen een park zou kunnen hebben. De spreker heeft niets tegen natuur, integendeel. Maar tegelijk zijn ook de rechtszekerheid en het respect voor de medeburgers, ondernemers en eigenaars van belang.

De vraag is natuurlijk welke lading de vlag 'park' dekt in het ontwerp van decreet. Daarover gaat volgens Tinne Rombouts de discussie. Als een overheid actief parken wil erkennen, dan is het noodzakelijk dat er een duidelijk decretaal kader wordt uitgewerkt. Als men een lege doos heeft en men heeft zich nergens mee te bemoeien, dan kan men creatief zijn op het terrein en zal men elkaar vinden. Men voelt dat men aan elkaar verplicht en gebonden is om samen tot oplossingen te komen. Als een overheid zich daarin moeit, dan is een duidelijk decretaal kader noodzakelijk. Tinne Rombouts betreurt in dat opzicht dat er vooraf een oproep gebeurd is, omdat ze toen al in het parlement had aangegeven dat ze vreesde dat dit mogelijk voor conflicten zou zorgen. Partners die wel willen instappen, maar niet weten waartoe ze zich verbinden, hebben al bezorgdheden geuit. Het vertrouwen doorheen het hele proces is op sommige plaatsen gegroeid, maar op andere

plaatsen ontstonden barsten in de samenwerking en wonden in de vertrouwensrelaties, daar waar wel al jaren een zeer intensieve, positieve samenwerking was.

De vraag is of dit ontwerp van decreet en het duidelijke kader de barsten kunnen lijmen en vooral of ze het nodige comfort bieden om van dit parkenverhaal een bottom-upverhaal te maken. Biedt het ontwerp van decreet de nodige rechtszekerheid aan deelnemers of aan wie in de omgeving woont, werkt of leeft? Mag iedereen op een gelijkwaardige manier aan tafel meedenken om tot oplossingen te komen, met respect voor alle belangen, ook die van de eigenaars, ook die van de ondernemers, ook die van de toeristen? Tinne Rombouts heeft net als iedereen het gevoel dat het proces op het terrein strompelt. In plaats van de mensen dan de deur te wijzen, is ze liever iemand die luistert naar die bezorgdheden. Daarom vroeg ze in een vorige vergadering een hoorzitting. Daarin zijn zeer terechte punten aangestipt. Het was alleszins duidelijk dat de nood op het terrein groot was om de bezorgdheden ook te kunnen uiten in het parlement. Het was daarbij voor iedereen soms verrassend wie welke knelpunten aanstipte. Tegelijk was er ook grote eensgezindheid over een aantal knelpunten die ineens ook duidelijk maken waarom partners op het terrein misschien niet meestappen in het verhaal van de Vlaamse Parken. Bij alle sprekers begreep Tinne Rombouts heel duidelijk dat ze niet tegen natuur zijn, maar wel dat ze bezorgdheden hebben, onder andere over de vraag hoe het bottom-up kan ontstaan en hoe het een bottom-upverhaal kan blijven.

Tinne Rombouts stelt vast dat er wordt gecommuniceerd dat het allemaal geen impact heeft op de omgeving. Dat klopt volgens haar niet als men het ontwerp van decreet volledig inhoudelijk bekijkt. Het vergunningenbeleid kan wel degelijk aanleiding geven tot impact. De spelregels werden in de loop van het proces gewijzigd. Ze kunnen zelfs na de goedkeuring van het ontwerp van decreet nog worden gewijzigd door de Vlaamse Regering.

Belangengroeperingen, de toeristische samenwerkingsverbanden, de eigenaars en de ondernemers kunnen op een heel eenvoudige manier worden uitgesloten van het gesprek. De gemeenten zitten niet meer aan het stuur voor het beleid op hun grondgebied. De procedures met betrekking tot de wijze waarop het parkbureau moet beslissen zijn onduidelijk. De mogelijkheid voor de in- of uitstap en de daaraan gekoppelde juridische gevolgen zijn ook niet voorzien in het ontwerp van decreet. En partner X kan een plan uitschrijven dat partner Y kan uitvoeren zonder dat partner Y de bezorgdheden of visie van partner X heeft kunnen meegeven, terwijl die wel de effecten zal moeten dragen.

Tinne Rombouts blijft bezorgd over heel wat knelpunten. Een gemeente kan samen met de administratie van het ANB en de Vlaamse subsidiërende organisatie, Natuurpunt, die heel wat eigendommen heeft, een plan uittekenen voor een gebied dat veel ruimer is. Zij kan dat plan indienen voor erkenning. Vlaanderen kan dat dan goedkeuren zonder dat alle partners die betekenisvol kunnen zijn in dat gebied aan tafel moeten zitten. Dat baart Tinne Rombouts zorgen. Vanuit dat plan kan er namelijk een visie worden uitgeschreven op bijvoorbeeld toerisme zonder dat betekenisvolle toeristische partners daaraan meewerken. Hetzelfde kan voor infrastructuur of mobiliteit, zonder dat de medewerking van de betrokken gemeente wordt gegarandeerd. Zo kan er rond de bedrijfsterreinen in de omgeving een visie worden uitgeschreven zonder de betekenisvolle medewerking van partners die een economische visie hebben.

Tinne Rombouts stelt vast dat het Parkendecreet niet respecteert dat gemeenten in eerste instantie bevoegd zijn op hun grondgebied, of daar lijkt het toch op. Het ontwerp van decreet stelt dat de autonomie niet mag worden aangetast. Omgekeerd mag een individuele eigenaar de visie van het masterplan mee uittekenen. Maar het advies is niet bindend en dus moet er geen rekening mee worden gehouden. De individuele eigenaar kan dus een impact uitoefenen op andere individuele

eigenaars in de omgeving. Ook daar is de bezorgdheid niet volledig weggenomen. Er kunnen conflicten ontstaan tussen wat de gemeente wil en wat het masterplan wil. Die conflicten zouden moeten worden vermeden. In dat opzicht was het antwoord van het Nationaal Park Hoge Kempen duidelijk: men zou gek zijn als men gebieden in een park opneemt waarvan de gemeente niet mee in het park stapt want ooit komt men elkaar tegen. Tinne Rombouts vindt het een wijze houding om die methodiek niet te volgen. Maar het Parkendecreet laat dat wel toe. Als de overheid zich moeite op het terrein, moeten in de participatie de nodige evenwichten worden gegarandeerd.

Tinne Rombouts vindt artikel 8 niet voldoende sluitend op het vlak van bescherming van de omgeving, ondanks de communicatie die daarover werd gevoerd. De meerderheid heeft een aantal aanpassingen doorgevoerd, maar er kan nog altijd een conflict ontstaan. Tijdens de hoorzitting vroeg ze toelichting over de betekenis van "tenzij anders overeengekomen". Het ANB lichtte toe dat het ging over consensus tussen mensen die effect of impact ondervinden, en niets anders. Maar zo staat het niet in het ontwerp van decreet. Het is belangrijk dat het gespecificeerd en geacteerd wordt, om verkeerde interpretatie te vermijden.

In artikel 9 is opgenomen dat de masterplannen niet mogen beschouwd worden als beleidsmatig gewenste ontwikkeling. Toch blijft de spreker bezorgd over de procedure van goedkeuring door de Vlaamse Regering. Ze verwijst ook naar de het advies van de Raad van State. Ze spreekt de hoop uit dat alles voldoende sluitend is, want als op basis van de masterplannen en de operationele plannen beleidsbeslissingen kunnen worden genomen, dan krijgen ze natuurlijk een bijzonder gewicht.

Met de amendementen werd er in een inspraakprocedure voorzien, maar vandaag kan niemand inschatten wat de effectieve impact van de plannen is. Er is geen impactnota gemaakt en de inschatting op basis van meer dan tweehonderd pagina's en evenzoveel bijlagen is geen eenvoudige klus. Ook dat baart Tinne Rombouts zorgen. Daarom raadt ze lokale besturen en iedereen die adviezen moet geven, aan de gebiedscoalities en/of het parkbureau te bevragen over de effectieve gevolgen van de masterplannen en de operationele plannen.

Bij conflict op de militaire domeinen blijven de militaire functies en de veiligheid prioritair. Dat reflecteert een bezorgdheid voor conflict op het terrein. Tinne Rombouts vraagt zich af of het niet wenselijk zou zijn om ook voor andere functies – agrarische gebieden, woongebieden, bedrijvenszones – zo'n zekerheid in te schrijven via een besluit. Zo heeft men bij conflict de zekerheid dat de bestemmingsplannen voorrang krijgen en biedt men rechtszekerheid.

Tijdens de hoorzitting werd veelvuldig ingegaan op vrijwilligheid. Sommigen stelden zelfs dat het hele parkenverhaal op vrijwilligheid is gebaseerd. Maar bij de voorstelling van een aantal masterplannen wordt over onteigeningen gesproken. Middenveldorganisaties vragen echter om instrumenten met kracht van wet niet van toepassing te maken louter op basis van masterplannen en operationele plannen, maar om bestaande instrumenten en procedures in te zetten.

Een aantal amendementen die werden ingediend door de meerderheid dragen de goedkeuring weg van Tinne Rombouts, maar ze is het niet eens met de stelling dat het geen impact zal hebben. De spreker is blij met de uitspraak van Mieke Schauvliege dat de realisatie van topnatuur een hele transitie in die gebieden vereist.

Dit ontwerp van Parkendecreet heeft de bedoeling om te groeien naar 10.000 hectare natuurkernen en op 75 procent van die 10.000 hectare gebiedstype 4 te realiseren. Momenteel is dat nog geen 75 procent. Daartoe moet natuur worden omgezet in natuurreservaten. Voor natuurreservaten gelden er extra afstandsregels en

een extra afwegingskader via het Natuurdecreet. Er is dus wel degelijk een impact voor de ondernemers in de omgeving. Daarover moet men eerlijk zijn, dat moet duidelijk worden gesteld.

Tinne Rombouts is bezorgd dat sommige partners bewust worden uitgesloten en dat zij zich niet kunnen uitspreken over de plannen die werden goedgekeurd. In het ontwerp van decreet wordt opgenomen dat het geen beleidsmatig gewenste ontwikkelingen zijn. Het is positief dat dat extra wordt ingeschreven. Maar de gevolgen voor eigenaars en ondernemers in de omgeving moeten eerlijk worden erkend.

Als Vlaams volksvertegenwoordiger heeft Tinne Rombouts de taak om dat op een ernstige manier te doen. Ze wil iedereen recht in de ogen kunnen kijken. Op de hoorzitting werden heel wat knelpunten aangehaald. Dat blijkt ook uit de amendementen die werden ingediend, ook door de meerderheid. Er werden heel wat verbeteringen aangebracht, maar die zijn onvoldoende om het platteland een positieve toekomst te garanderen waar iedereen die er leeft, werkt en woont, wordt gerespecteerd.

De spreker beseft dat haar opmerking de stemming van de meerderheid niet meer zal wijzigen, maar ze hoopt dat er gezond verstand is op het terrein en dat er op termijn decretale aanpassingen of aanpassingen aan de besluiten kunnen gebeuren zodat er met de nodige garanties en vertrouwen kan worden gewerkt.

3.12. Tussenkomen van Leo Pieters

Leo Pieters gaat in op de 'lege doos'. Hij maakt de vergelijking met een lege doos als interessant cadeau voor kinderen, omdat ze dan zelf initiatief kunnen nemen. Daar draait het ook hier helemaal om. De spreker geeft het voorbeeld van Nationaal Park Hoge Kempen. Als gemeenteraadslid heeft hij destijds bij de oprichting van het park vanuit zijn stad aangegeven om mee te doen en een poort naar het park te maken. Men heeft dat destijds niet gedaan maar gaat dat nu wel doen, iets waar *Leo Pieters* helemaal achter staat, omdat dat gegroeid is uit het momentum. Hier gaat men ingrijpen in iets waarvan men denkt dat het ook elders kan. Misschien is dat zo, maar dan zal men het toch op een andere manier moeten organiseren. Het op deze manier organiseren is een teken dat dit beleid niet standvastig is.

Een Nationaal Park of een Landschapspark uitbaten vergt – zeker als dat in een parkbureau wordt georganiseerd – heel veel vertrouwen in elkaar en een goede samenwerking, benadrukt *Leo Pieters*. De omschrijving over wat te doen als men wil uitstappen of stoppen, zal verschillende keren moeten worden aangesproken. In april 2021 is begonnen met de projectoproep en men heeft een wortel voorgehouden. Het idee erachter is goed te noemen, want wie kan tegen natuur zijn, wie kan tegen topnatuur zijn? Alleen vindt de spreker dat men goed moet nadenken waaraan men begint. Als dat zoals bij Nationaal Park Hoge Kempen van onderuit groeit, zoekt men zijn partners. Hier komen die partners heel kunstmatig bij elkaar, want er moet gauw een project gemaakt worden en dus gaat men 'gebiedjes' vormgeven. Op welke manier, wanneer en hoe probeert men in dat ontwerp van decreet te omschrijven, maar dat is allemaal niet zo simpel.

Leo Pieters was zelf niet aanwezig in de hoorzitting, maar kreeg in de presentaties toch mee dat men aangeeft dat een regionaal landschap een erkend samenwerkingsverband is. Dat is iets anders dan een erkend gebied, en daar zit heel veel verschil in. Wat hier voorligt, is voor de spreker juridisch niet echt goed onderbouwd en vrij versnipperd. In de toelichting staan andere zaken dan in het ontwerp van decreet zelf, het geheel is niet correct samengesteld. De administratie zal ook een serieuze meerprijs zijn voor de lokale besturen en geeft administratieve verwarring.

Het drietrapsmodel in de hoorzitting is voor Leo Pieters niet een kwestie van drie trappen tegelijkertijd nemen, maar beginnen aan de onderste trede en dan opbouwen. Dit ontwerp van decreet is dan ook eerder voor de eer en glorie van de minister of om aan te geven dat deze coalitie nog standhoudt. Het is een soort van 'wheeling and dealing'. Men gaat lichtzinnig om met de amendementen, kleine aanpassingen die aangeven hoe de laatste tijd te werk wordt gegaan met het uitvaardigen van nieuwe decreten.

Het Vlaams Belang is daar geen voorstander van en zal tegenstemmen.

3.13. Tussenkoms van Stijn De Roo

Stijn De Roo reageert op Tinne Rombouts. Zij vertolkt een gevoel dat sterk leeft op het terrein. Er is te weinig vertrouwen. Het is een moeilijk traject geweest. Er komt nu pas een ontwerp van decreet, terwijl de lokale besturen en middenveldorganisaties allang een oproep hadden gedaan. Er was veel onduidelijkheid. Nu is het draagvlak voor de parken weggeëbd. Als de lokale besturen hun verstand gaan gebruiken, is er op zich weinig wantrouwen, maar er is een dermate vervorderde wetgeving op het vlak van natuur en milieu dat het moeilijk is om een aantal rechtsgevolgen in te schatten, ook op langere termijn.

Het is de verdienste van Tinne Rombouts dat de commissie nu inzicht heeft in de knelpunten, en de meerderheid heeft getracht om met amendementen na de hoorzitting belangrijke aanvullingen te doen die ervoor zorgen dat de rechtszekerheid erop vooruitgaat. De aanduiding van die parken kan geen verdere juridische gevolgen hebben. Daarom is in amendement nr. 18 opgenomen dat buiten het Vlaamse Park geen wettelijke maatregelen boven op de vigerende wetgeving van toepassing kunnen zijn. Daarvoor is expliciet – en dat kwam zeer nadrukkelijk aan bod bij de hoorzittingen – opgenomen dat zowel het masterplan als het operationeel plan niet worden gezien als een beleidsmatig gewenste ontwikkeling. Dat was zeer belangrijk voor cd&v, omdat het veel bezorgdheid meebracht. Door dit te verankeren via een amendement is de boodschap duidelijk. Zo wordt dit kracht bijgezet.

Amendement nr. 25 bepaalt dat er inspraak moet worden georganiseerd. Er werd tijdens de hoorzittingen gevraagd waarom er sancties tegenover staan als er geen verdere juridische gevolgen kunnen zijn. Daar is ook aan tegemoetgekomen met amendement nr. 35, door de evaluatie van erkenning en subsidiëring te benoemen.

Het is volgens Stijn De Roo sowieso van groot belang dat de lokale besturen die moeten vormgeven aan de parken, goed op de hoogte zijn van de stappen die ze zetten. Ze moeten voldoende stilstaan bij de gevolgen die de afbakening van een natuurgebied of de intekening van percelen kunnen hebben op het terrein. Daar moet men voor op zijn hoede zijn. Men moet vooral heel goed informeren. Heel wat mensen beseffen de impact van een Landschapspark of Nationaal park niet.

Stijn De Roo betreurt dat de oproep naar rechtszekerheid wordt verwoord als wantrouwen. Het gaat niet over wantrouwen. De toekomst van een bedrijf is wel degelijk van groot belang. Er is getracht om dat met de amendering recht te zetten.

De cd&v-fractie zal het geamendeerde ontwerp van decreet goedkeuren.

3.14. Correctie

Wilfried Vandaele kaart nog een kleine technische correctie aan. Hij stelt voor om met amendement nr. 3 in artikel 4, §1, vijfde lid, "natuurkern" te vervangen door "natuurkernen".

De *voorzitter* vraagt of er bezwaar is om dat zo aan te passen.

Leo Pieters vraagt hoeveel aanpassingen over punten en komma's er nog moeten gebeuren. Hij stelt zich vragen bij de efficiëntie om op deze manier decreten te maken.

Wilfried Vandaele zegt dat het beter is het zo te doen, als men het juridisch correct wil hebben.

Leo Pieters vraagt zich af waar men mee bezig is: twee weken onderhandelen, wikken en wegen om dan tijdens de commissievergadering over enkelvoud en meervoud te beginnen.

Bruno Tobback sluit zich daarbij aan. Dit is geen voorbeeld van wetgevende hygiëne. Er is een duidelijke tekst van een amendement. Het kan niet de bedoeling zijn dat het amendement mondeling wordt verbreed door aanpassingen te doen met hier en daar wat woordjes te veranderen. Dat is geen goede manier van werken. Als het na weken, maanden en jaren van overleg nog altijd niet goed is, dan moet men het fatsoen hebben om een aangepast amendement te maken. Dat is niet moeilijk en veel fatsoenlijker.

De *voorzitter* stelt vast dat er geen unanimititeit is voor de technische correctie van Wilfried Vandaele.

3.15. Tussenkoms van Mieke Schauvliege

Mieke Schauvliege zegt in haar reactie op de cd&v-fractie dat ze geschokt is door de begrafenisstemming waarmee de meerderheid een ontwerp van decreet komt toelichten en dan vooral door de uitspraken over draagvlak. Ze vindt het niet kunnen dat na de projectoproep cd&v iedereen op het terrein actief heeft opgestookt om tegen de kandidaturen en tegen het ontwerp van het Parkendecreet in te gaan. Na de studie waaruit blijkt dat het draagvlak groot is, wordt vervolgens Voka uitgenodigd om te komen vertellen hoe erg het is, maar dat bleek dan alleen van horen zeggen te zijn. De spreker begrijpt niet dat er op die manier aan beleid wordt gedaan en zo een decreet voor natuurbewoud, waar iedereen voor is, wordt ontworpen.

3.16. Repliek van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts weerlegt dat ze het woord 'draagvlak' in dezen heeft uitgesproken, maar zegt dat ze wel duidelijk heeft aangegeven dat er pijnpunten en knelpunten op het terrein leven die terecht op de hoorzitting naar boven gekomen zijn. Ze stelt dat natuur, die voor iedereen toegankelijk is, ook haar bezorgdheid is, maar van natuur natuurreservaten maken met alle randvoorwaarden die erbij horen, is nog iets anders. Stellen dat het geen impact heeft op de omgeving en/of op zij die er wonen, zou niet fair zijn. Daarom vindt Tinne Rombouts dat Vlaanderen als overheid de nodige informatie moet geven en ook garanties en rechtszekerheid moet bieden, en op dat vlak zijn er nog een aantal tekortkomingen in het ontwerp van decreet die met de amendementen opgelost zijn. Verder neemt ze het verwijt over de actieve oproep die cd&v zou hebben gelanceerd naar partners op het terrein niet. Het enige wat de partij volgens haar gedaan heeft, is antwoorden op de vragen en de bezorgdheden van de betrokkenen met correcte informatie.

3.17. Tweede lezing

Leo Pieters vraagt vanwege de onduidelijkheden, die de voorzitter ontkent en omschrijft als een technische correctie, een tweede lezing.

Wilfried Vandaele vindt een tweede lezing evenmin nodig als er geen unanimititeit is. Hij bevestigt dat het merendeel van de aanpassingen vanuit de N-VA-fractie

als technische correctie hadden kunnen worden gebracht. Zijn partij heeft ervoor gekozen om het via amendementen te doen, vandaar het grote aantal, en benadrukt dat dit geen nieuw ontwerp van decreet is, zoals geopperd werd, wat de bespreking heeft aangetoond. De amendementen met de tekstuele aanpassingen vanuit zijn fractie hebben het ontwerp van decreet steviger gemaakt en op legislatiek vlak verbeterd, aldus de spreker. Een aantal inhoudelijke aanpassingen zijn gevolgd uit een bespreking van de meerderheid, zoals wat de sancties en het masterplan en de operationele plannen betreft. Hij benadrukt dat deze aanpassingen er geen nieuw ontwerp van decreet van maken en besluit dat er dus geen tweede lezing nodig is.

De *voorzitter* sluit af met te zeggen dat een tweede lezing reglementair is en dat ze die toestaat en gaat vervolgens over tot de stemming.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming in eerste lezing

Ter stemming gelegd worden de amendementen nr. 1 tot en met 8 (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1667/3) van Mieke Schauvliege verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 9 tot en met 39 van de meerderheid (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1667/4) worden aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 1 tot en met 36 van het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Daarmee wordt de eerste lezing afgesloten.

5. Tweede lezing op woensdag 31 mei 2023.

De *voorzitter* legt uit dat de commissie het ontwerp van decreet behandelt in een tweede lezing, na de vraag van Leo Pieters, conform artikel 75 van het Reglement van het Vlaams Parlement. De artikelen die door de aangenomen meerderheidsamendementen werden gewijzigd, worden voor tweede lezing voorgelegd. Het gaat concreet om artikel 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, titel 3, hoofdstuk 1, artikel 22, titel 4, artikel 25, 31, 32 en 33.

Leo Pieters hoorde tijdens de bespreking op 30 mei 2023 een verwijzing naar het Verdrag van Aarhus. Dit kan achteraf juridische consequenties hebben als het niet voldoende wordt onderbouwd in het ontwerp van decreet.

Ook binnen de meerderheid werden er uitspraken gedaan over de lasten en beperkingen die mogen opgelegd worden aan landbouwbedrijven, bewoners of eigenaars van gronden in het gebied. De N-VA en Open Vld zien inspraak eigenlijk niet zitten. Die inspraak mag geen juridische gevolgen hebben. Dat is niet conform het Verdrag van Aarhus.

Ook de argumenten die door cd&v werden opgeworpen zorgden voor onduidelijkheid, bijvoorbeeld wat betreft de delegatie aan de Vlaamse Regering. Hij vindt het dan ook raadzaam om het aanvullend advies te vragen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

Wilfried Vandaele is ervan overtuigd dat dit ontwerp van decreet niet conflicteert met het Verdrag van Aarhus. Artikel 6 van dat verdrag bepaalt: "inspraakprocedures bieden het publiek de mogelijkheid om schriftelijk of indien van toepassing tijdens een hoorzitting of onderzoek alle opmerkingen, informatie, analyses of meningen naar voren te brengen die het relevant acht". Dat is een brede formulering. Dat wordt in het ontwerp van decreet opgevangen door te bepalen dat er

een vorm van inspraak georganiseerd moet worden. De Vlaamse Regering kan dit ook nog verder verfijnen. Er moet dus inspraak zijn, al hoeft dat niet meteen een openbaar onderzoek te zijn.

Leo Pieters stelt dat volledige inspraak wel juridische consequenties heeft en dat het Verdrag van Aarhus dat ook vraagt. Hij herhaalt dan ook zijn vraag om het ontwerp van decreet zoals het nu voorligt voor te leggen aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

Wilfried Vandaele stelt dat de meerderheid met de ingediende amendementen op heel wat plaatsen rekening houdt met de opmerkingen van de Raad van State. Volgens hem is dit voldoende afgedekt.

De *voorzitter* legt uit dat de vraag tot het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, conform artikel 72 van het Reglement van het Vlaams Parlement schriftelijk moet worden ingediend bij de parlementsvoorzitter, ondertekend door ten minste een derde van de parlementsleden. Aangezien dit niet het geval is kan niet worden ingegaan op de vraag.

Tinne Rombouts stelt citeert uit het ontwerp van decreet: "Na tien jaar ligt minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4; 24 jaar na de erkenning is dit 75 procent van de oppervlakte van de natuurkern. Deze voorwaarde van een natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt niet voor militaire domeinen." Militaire domeinen mogen wel deel uitmaken van de natuurkern. Er moet 10.000 hectare natuurkern zijn. Stel dat er 8000 hectare natuurkern niet militair domein is en 2000 hectare natuurkern militair domein. Moet dan de 75 procent op de 10.000 hectare slaan of op de 8000 hectare?

Minister *Zuhal Demir* verduidelijkt dat het gaat om 75 procent van de 8000 hectare.

De *voorzitter* sluit de bespreking af en gaat over tot de artikelsgewijze bespreking en stemming.

Ter stemming gelegd worden de artikelen die door de aangenomen meerderheidsamendementen werden gewijzigd aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Ook het ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg in zijn geheel (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1667/1) wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Chris STEENWEGEN
Mieke SCHAUVLIEGE
Steven COENEGRACHTS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
SARO	Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VOKA	Vlaams netwerk van ondernemingen
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Titel 1.** Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene landschapszorg: het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit;
- 2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 3° Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- 4° Bestuursdecreet: het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
- 5° beveiligde zending: een van de hiernavolgende betekeningswijzen:
 - a) een aangetekend schrijven;
 - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
 - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;
- 6° erkend Landschapspark: een Landschapspark als vermeld in artikel 7;
- 7° erkend Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park Vlaanderen als vermeld in artikel 7;
- 8° gebiedscoalitie: een coalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning; ze vormt de verzameling van instanties, organisaties en betrokkenen die een gezamenlijke missie voor het Vlaams Park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie;
- 9° grensoverschrijdend Landschapspark: een Landschapspark dat minstens één grens van het Vlaamse Gewest overschrijdt;
- 10° grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park Vlaanderen dat minstens één grens van het Vlaamse Gewest overschrijdt;
- 11° landschap: een deel van het grondgebied, zoals dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- 12° landschapskwaliteit: het geheel van eigenschappen van een landschap dat bepaald wordt door de fysisch-geografische, ecologische, cultuurhistorische, culturele, economische en esthetische elementen, patronen, processen en kenmerken en hun onderlinge samenhang en de waarden en betekenissen die gemeenschappen eraan verbinden en door de mate waarin die eigenschappen tegemoetkomen aan de verwachtingen en denkbeelden van gemeenschappen;
- 13° Landschapspark: een Landschapspark als vermeld in artikel 3;
- 14° lokale overheden: overheden als vermeld in artikel I.3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet;
- 15° masterplan: een masterplan als vermeld in artikel 9;
- 16° Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park als vermeld in artikel 4;
- 17° Natuurdecreet: het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 18° natuurkern: een gebied als vermeld in artikel 4, §1, derde lid;
- 19° operationeel plan: een operationeel plan als vermeld in artikel 9;

- 20° parkbureau: een rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen, vermeld in artikel 12;
- 21° parknota: de nota ingediend door een gebiedscoalitie waarin de kandidatuur van een Vlaams Park en de samenstelling van het parkbureau worden beschreven;
- 22° regionaal landschap: een private vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk gericht op algemene landschapszorg tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren;
- 23° Vlaams Park: een Nationaal Park Vlaanderen of een Landschapspark;
- 24° VCRO: de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;
- 25° zelfrealisatie: het geheel of gedeeltelijk realiseren en, in voorkomend geval, het in stand houden van bepaalde doelstellingen van een Vlaams Park als vermeld in artikel 3 en 4, door een of meer private eigenaars en grondgebruikers wier onroerend goed gelegen is in een Vlaams Park en waarvan de uitwerking en de wijze van uitvoering opgenomen zijn in het masterplan en het operationeel plan, vermeld in artikel 9, derde lid.

Titel 2. Vlaamse Parken

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en doelstellingen

Art. 3. §1. Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.

Een Landschapspark is een geografisch afgebakend gebied dat een grote ruimtelijke samenhang vertoont en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 hectare.

§2. Een erkend Landschapspark heeft als doelstellingen:

- 1° het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme;
- 2° het bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit, vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen;
- 3° het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.

§3. Waar mogelijk worden de doelstellingen, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 4. §1. Een Nationaal Park Vlaanderen is een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft.

Een Nationaal Park Vlaanderen is samenhangend en kan opgedeeld worden in zones, met minstens één natuurkern.

Een natuurkern bestaat uit een gebied met een of meerdere van de volgende bestemmingen of beschermingen:

- 1° de ruimtelijk kwetsbare gebieden, vermeld in artikel 1.1.2, 10°, VCRO;
- 2° bestemming waterweg of een gelijkwaardige bestemming aangewezen op de plannen van aanleg of de goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening;

- 3° speciale beschermingszones zoals gedefinieerd in artikel 2, 43°, van het Natuurdecreet;
- 4° militaire domeinen met een belangrijke natuurfunctie die onder toepassing van de overeenkomst betreffende het natuurbehoud en het bosbeheer vallen, afgesloten tussen de Belgische staat en het Vlaamse Gewest op 17 april 2007;
- 5° gebieden met een maritieme component, afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen.

De gezamenlijke oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5000 hectare. 24 jaar na erkenning zijn de natuurkernen uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare. De Vlaamse Regering kan afwijken van deze minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit. De Vlaamse Regering zal hiervoor de nadere regels bepalen.

Op het ogenblik van de erkenning is minstens de helft van de natuurkernen gevat door een natuurbeheerplan type 3 of 4 als vermeld in artikel 16ter van het Natuurdecreet. Indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het engagement om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na tien jaar ligt minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4; 24 jaar na de erkenning is dit 75 procent van de oppervlakte van de natuurkern. Deze voorwaarde van een natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt niet voor militaire domeinen. Voor de terreinen in eigendom van de Vlaamse overheid geldt de verplichting voor een natuurbeheerplan type 4; hiervan kan op voorwaarde van een grondige motivering worden afgeweken.

§2. Een erkend Nationaal Park Vlaanderen heeft als doelstellingen:

- 1° het in stand houden en ontwikkelen van de natuur, van de biologische diversiteit en van het natuurlijk milieu van de natuurkernen en in het bijzonder:
 - a) het beheren van het gebied in een zo natuurlijk mogelijke staat voor zover rekening wordt gehouden met punt b) en c);
 - b) het in stand houden en het ontwikkelen van leefgebieden van inheemse soorten met het oog op levensvatbare, ecologisch functionerende en voldoende veerkrachtige populaties;
 - c) het leveren van een bijdrage tot regionale, Europese en internationale natuurbehouds- en instandhoudingsdoelstellingen inclusief halfnatuurlijke landschappen;
- 2° het behouden, het beheren en het ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied met inbegrip van de erfgoedwaarde en landschapskwaliteit;
- 3° het ontwikkelen en het promoten van toerisme en recreatie in en rond het park waarbij meerwaarde voor het natuurbehoud, de lokale bewonersgemeenschappen, de ondernemers en de bezoekers wordt gecreëerd;
- 4° het leveren van een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling van de lokale bewonersgemeenschappen en de bedrijvigheid in het gebied.

§3. Waar mogelijk worden de doelstellingen, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 5. De Vlaamse Regering kan de nadere regels vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 3 en 4.

Art. 6. Een grensoverschrijdend Landschapspark heeft een minimale oppervlakte van 5000 hectare gelegen binnen het Vlaamse Gewest, en een totale oppervlakte van minimaal 10.000 hectare. Een grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen beschikt over deels grensoverschrijdende natuurkernen van minstens 5000

hectare, waarbij na 24 jaar natuurkernen met een totale oppervlakte van minstens 5000 hectare binnen het Vlaamse Gewest worden gerealiseerd.

Hoofdstuk 2. Erkenning, werking en organisatie

Art. 7. Een Vlaams Park wordt erkend door de Vlaamse Regering indien het voldoet aan de voorwaarden, vermeld in deze titel en de uitvoeringsbesluiten van dit decreet. Na de erkenning van een Vlaams Park wordt een parkbureau aangeduid voor het management ervan.

Art. 8. De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen of buiten een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen. Onder zakelijke rechten wordt verstaan: het eigendomsrecht, de mede-eigendom, de erfdienstbaarheden, het recht van vruchtgebruik, erfpacht en opstal. Onder gebruiker wordt verstaan: de persoon die als eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker, erfpachthouder of opstalhouder het goed exploiteert of die het onroerend goed huurt conform boek III, titel VIII, van het oud Burgerlijk Wetboek of het Vlaams Woninghuurdecreet van 9 november 2018.

De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van zijn opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wier grondgebied het park gelegen is.

Art. 9. De Vlaamse Regering kan een oproep doen tot kandidaatstelling tot erkenning als een Vlaams Park, waarna minstens een termijn van zes maanden wordt gegeven voor de indiening van een parknota.

De Vlaamse Regering beoordeelt de ingediende parknota's en selecteert de kandidaten die een masterplan en een operationeel plan mogen indienen, waarna minstens een termijn van twaalf maanden wordt gegeven voor de indiening van een masterplan en een operationeel plan. Het masterplan is een inhoudelijk en strategisch plan dat de wijze vaststelt waarop in het Vlaams Park de doelstellingen, vermeld in artikel 3 of 4, worden uitgevoerd en de langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen van een Vlaams Park voor een periode van 24 jaar vaststelt. Een operationeel plan bevat de concrete uitwerking van het masterplan voor een periode van zes jaar.

Het masterplan en het operationeel plan geven in voorkomend geval aan welke doelstellingen als vermeld in artikel 3 of 4, of gedeelten ervan, zullen worden uitgevoerd door een of meerdere private eigenaars en de wijze van uitvoering ervan.

Het masterplan en operationeel plan worden niet gezien als beleidsmatig gewenste ontwikkeling, in de zin van artikel 4.3.1, §2, 2°, a), van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De Vlaamse Regering keurt masterplannen en operationele plannen goed op grond waarvan de erkenning gebeurt.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast inzake de beoordeling van parknota's, de beoordeling en goedkeuring van de masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure.

Art. 10. Om erkend te blijven, voldoet het Vlaams Park aan de voorwaarden van deze titel en de uitvoeringsbesluiten van dit decreet.

De erkenning geldt voor onbepaalde duur behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25.

Art. 11. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de parknota welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat, waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 24 jaar een masterplan op, welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat waarbij de lokale overheden een vorm van inspraak georganiseerd hebben. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het masterplan en de wijziging ervan.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 6 jaar een operationeel plan op. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het operationeel plan en de wijziging ervan.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels met betrekking tot de vorm van inspraak.

Art. 12. §1. Een parkbureau vervult de opdrachten die door dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan aan hem zijn toegekend.

De opdracht van een parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werd toevertrouwd, in overeenstemming met de doelstellingen, vermeld in artikel 3 en 4.

In afwijking van het tweede lid is een parkbureau van een grensoverschrijdend Landschapspark of grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen bevoegd voor het management van het grensoverschrijdend gebied.

De Vlaamse Regering kan voor een Vlaams Park dat gewestgrensoverschrijdend is afwijkende en aanvullende regels inzake de doelstellingen en het management vastleggen.

Een parkbureau kan de rechtshandelingen stellen die rechtstreeks bijdragen tot de vervulling van zijn opdrachten en de verwezenlijking van de doelstellingen van een Vlaams Park waarvan het management aan hem werden toegekend.

De lokale overheden zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur geeft zijn akkoord voor de toetreding van de gemeente tot het parkbureau.

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park kunnen instanties met zetel buiten het Vlaamse Gewest deelnemen aan de oprichting en lid worden van het bestuursorgaan.

§2. Het bestuursorgaan van het parkbureau is evenwichtig minstens samengesteld uit:

- 1° voor de helft leden die worden benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de gemeenten op wier grondgebied het park gelegen is; de voorgedragen leden dienen gemeenteraadslid te zijn;
- 2° leden die zijn benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park

- waaronder landbouworganisaties, natuurorganisaties, erfgoedverenigingen, streekverenigingen, private eigenaars enzovoort op voorwaarde dat zij het beheer van hun terrein hebben afgestemd op de doelstellingen van het Vlaams Park;
- 3° actoren wier medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

Elk lid kan overeenkomstig de statuten van het parkbureau beslissen uit het bestuursorgaan van het parkbureau te stappen. Een wijziging van de samenstelling van het parkbureau wordt verwerkt in een wijziging van het masterplan of operationeel plan, vermeld in artikel 11.

§3. Met het oog op de realisatie van de doelstellingen van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking, de gevolgen van het uitstappen van een lid uit het bestuursorgaan en de rapportering van een parkbureau vastleggen.

Art. 13. Een parkbureau wordt uiterlijk zes maanden na de erkenning van het Vlaams Park opgericht. De Vlaamse Regering kan hierover nadere voorwaarden vaststellen.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de coördinatie van de Vlaamse Parken.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 15. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, tijdens de erkenningsprocedure van een Vlaams Park een subsidie toekennen voor een kandidaat-Vlaams Park. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Art. 16. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies voor de erkende Vlaamse Parken. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Art. 17. De lokale overheden kunnen financiële middelen toekennen aan een Vlaams Park. Ze kunnen ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van een Vlaams Park.

Hoofdstuk 4. Bescherming van de namen Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen

Art. 18. Het gebruik van de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidsteken is voorbehouden aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse Parken en daaraan verbonden parkbureaus overeenkomstig de bepalingen van deze titel.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gebruik van namen en logo's van Vlaamse Parken.

Titel 3. Regionale landschappen

Hoofdstuk 1. Voorwerp, doelstellingen, werkingsgebied en organisatie

Art. 19. Een regionaal landschap is een duurzaam interbestuurlijk en intersectoraal samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren onder de vorm van een private vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk.

Elk regionaal landschap bevordert:

- 1° de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg;
- 2° de toegankelijkheid van het landschap op passende wijze via recreatieve en educatieve maatregelen;
- 3° het streekeigen karakter, de recreatie, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het landschap.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de afbakening, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen vastleggen.

Art. 20. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die specifieke landschapskenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, het grondgebruik of de bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband.

Art. 21. De regionale landschappen kunnen zich verenigen in een koepelorganisatie.

Hoofdstuk 2. Erkenning en coördinatie

Art. 22. De Vlaamse Regering erkent de regionale landschappen op voordracht van de provincies.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de procedure van de erkenning vaststellen.

Om erkend te blijven, voldoet het regionaal landschap aan de voorwaarden van deze titel en de uitvoeringsbesluiten van dit decreet.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25.

Art. 23. De provincies zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen.

De opvolging en coördinatie gebeuren in afstemming met de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen vastleggen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 24. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies verlenen met het oog op financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Titel 4. Evaluatie erkenning en subsidiëring

Art. 25. §1. De Vlaamse Regering kan, zesjaarlijks vanaf de erkenning van een Vlaams Park, de subsidies van een parkbureau van een Vlaams Park stopzetten of de erkenning van een Vlaams Park intrekken indien niet aan de doelstellingen of de erkenningsvoorwaarden voldaan is, opgelegd bij dit decreet of de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet.

De Vlaamse Regering kan nadere regels aangaande de opschorting of uitstel van de stopzetting van de subsidies of de intrekking van de erkenning, vermeld in het eerste lid, vaststellen.

Voorafgaand aan de beslissing om een sanctie, vermeld in het eerste lid, op te leggen, stuurt de Vlaamse Regering het parkbureau van het Vlaams Park een ingebrekestelling. In de ingebrekestelling motiveert de Vlaamse Regering waarom het parkbureau of het Vlaams Park de doelstellingen of erkenningsvoorwaarden, opgelegd bij dit decreet of de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet, niet nakomt. De ingebrekestelling wordt met een beveiligde zending verstuurd. De rechtspersoon wordt uitgenodigd om te worden gehoord. De rechtspersoon kan zich daarbij laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de procedure vaststellen voor het opleggen van de sancties.

§2. De Vlaamse Regering kan de subsidies aan een provincie, vermeld in artikel 24, stopzetten of de erkenning van een regionaal landschap intrekken indien niet aan de doelstellingen of de erkenningsvoorwaarden voldaan is, opgelegd bij dit decreet of de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet.

Voorafgaand aan de beslissing om de sanctie tot intrekking van de erkenning, vermeld in het eerste lid, op te leggen aan een regionaal landschap, vraagt de Vlaamse Regering advies aan de betrokken provincie of provincies. Voorafgaand aan de beslissing om een sanctie, vermeld in het eerste lid, op te leggen, stuurt de Vlaamse Regering de betrokken provincie of het regionaal landschap een ingebrekestelling. In de ingebrekestelling motiveert de Vlaamse Regering waarom de betrokken provincie of het regionaal landschap de doelstellingen of erkenningsvoorwaarden, opgelegd bij dit decreet of de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet, niet nakomt. De ingebrekestelling wordt met een beveiligde zending verstuurd. Voor de in gebreke gestelde betrokken provincie of het regionaal landschap wordt de rechtspersoon uitgenodigd om te worden gehoord. De rechtspersoon kan zich daarbij laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de procedure vaststellen voor het opleggen van de sancties.

Titel 5. Gegevensbescherming

Art. 26. §1. Wie door de Vlaamse Regering wordt belast met de taken die hierna worden vermeld, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die in dit kader worden verwerkt:

- 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2, en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;
- 2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2, en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3.

§2. Elk parkbureau is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park.

§3. Elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.

Art. 27. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26 en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen, op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de doeleinden, vermeld in artikel 26, en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 29.

Art. 28. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;

- 5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 4°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3.

§4. De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Art. 29. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
- 2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
- 3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- 2° de natuurlijke personen die bij een Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3.

Art. 30. §1. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

- 1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot één jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;
- 2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot één jaar na de afwijzingsbeslissing.

Als een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing als vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, in afwijking van het eerste lid, de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot tien jaar erna.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot tien jaar erna.

Art. 31. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:

- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9, of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
- 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14, en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
- 3° advocaten of hoven en rechtbanken, in het kader van het behandelen van juridische geschillen;
- 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
- 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie een beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25, eerste lid, 2°;
- 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

Titel 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 32. In artikel 2.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 13 juli 2018 en 10 juni 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt opgeheven;

2° er wordt een punt 21°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“21°/2 cultuurhistorische landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskennmerken waaronder kleine landschapselementen;”.

Art. 33. In artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 worden de woorden “algemene landschapszorg” vervangen door de woorden “cultuurhistorische landschapszorg”.

Titel 7. Opheffingsbepaling

Art. 34. Artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij decreet van 9 mei 2014, wordt opgeheven.

Titel 8. Overgangsbepalingen

Art. 35. De kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en werden aanvaard, blijven rechtsgeldig in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan die voorwaarden voldoen of kunnen voldoen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale overheden.

Art. 36. Regionale landschappen die al erkend zijn bij het in werking treden van dit decreet, behouden hun erkenning.